

NYTT fra Norsk Vann

Nye verktøy fra Norsk Vann Prosjekt

Norsk Vanns prosjektsystem genererer stadig nye rapporter, veiledninger og andre verktøy på vann- og avløpsfeltet. Prosjektsystemet er fullt ut brukerstyrt, for å sikre at prosjektene har størst mulig aktualitet og nytteverdi.

Her kommer en oversikt over nye verktøy siden forrige nummer av VANN. Rapporter kan kjøpes hos Norsk Vann. De som er med i Norsk Vann Prosjekt eller abonnerer på resultater fra Norsk Vann Prosjekt, kan fritt laste ned rapportene og andre verktøy i pdf-format fra www.norskvann.no. Brosjyrer kan fritt lastes ned fra www.norskvann.no og juridiske verktøy kan fritt lastes ned fra www.va-jus.no.

Veiledning for praktisering av selvkost i vann- og avløpssektoren (Norsk Vann rapport 210/2015)

Denne veiledningen angir hvordan kommuner og vann- og avløpssekskap kan finansiere vann- og avløpstjenestene til abonnentene basert på selvkostprinsippet, innenfor det regelverket som regulerer kravene til vann- og avløpssektoren. Et sentralt tema i veiledningen er hva som er nødvendige kostnader på hhv. vann- og avløpssektoren.

Gebyrbestemmelsen i lov om kommunale vass- og avløpsanlegg § 3 sier at eiendommer som er tilknyttet kommunal vann- og avløpsledning skal betale vann- og avløpsgebyr til kommunen. Selvkostbestemmelsen i forurensningsforskriften § 16-1 slår fast at vann- og avløpsgebyrene ikke skal overstige kommunens nødvendige kostnader på henholdsvis vann- og avløpssektoren. Forskriften angir også at beregning av selvkost bør gjøres i samsvar med de til enhver tid gjeldende retningslinjer for beregning av selvkost for kommunale betalingstjenester.

Selvkostretningslinjene, H-3/2014, er ikke juridisk bindende, men angir en god praksis for hvordan selvkost bør beregnes og praktiseres. Dersom kommunen eller selskapet ønsker å avvike fra metodene som retningslinjene angir, må det begrunnes.

Veiledningen er omfattende og har som formål å gi oversikt over hele problemkomplekset som gebyrfinansiering av vann- og avløpstjenestene innenfor selvkostprinsippet innebærer. Målgruppen for veiledningen er VA-ledere, økonomiansvarlige, regnskapsførere, revisjoner og leverandører av programvare for selvkostberegninger.

Forfatter av rapporten er May Rostad i Kinei AS.

Sikring av kvalitet på ledningsanlegg (Norsk Vann rapport 208/2014)

Målet med prosjektet har vært å utarbeide et verktøy for å sikre at alle forhold ved gjennomføringen av transportsystemer for vann- og avløpsanlegg blir ivarettatt, slik at en sikrer best mulig kvalitet og en god levetid. Gjennomføringen gjelder planlegging og utførelse både for nyanlegg og ved rehabilitering av eksisterende ledningsnett.

Rapporten gir veiledning og råd vedrørende problemstillinger som er aktuelle ved gjennomføring av et prosjekt, fra oppstart av planlegging til overlevert anlegg.

Det er i arbeidet med prosjektet særlig sett på noen spesifikke utfordringer i planleggingen og utførelsen av transportsystemer for vann- og avløpsanlegg som erfaringsmessig medfører mangler og svikt i kvaliteten. Dette gjelder særlig mangler og svikt i forbindelse med:

- forutsetningene for prosjektet
- administrative rutiner for prosjektgjennomføringen
- grunnlagsmaterialet for prosjektet
- planleggingen og de valgte tekniske løsninger
- utførelsen
- kontroll, herunder kontroll i planleggingen, mottak av materialer på byggeplass og utførelse

- avslutningen av prosjektet, herunder å sikre tilfredsstillende sluttokumentasjon

Rapporten er delt opp i:

- Forberedende fase
- Planleggingsfase
- Gjennomføringsfase
- Avslutningsfase

I tillegg er det sett på prosjekter der kommunen selv ikke er utbygger/prosjektansvarlig, men der kommunen etter nærmere vilkår skal overta anlegget

Forfattere av rapporten er Svein Erik Bakken og Katrine Fjeldhus fra Sweco Norge AS.

Stikkledninger – ansvar og teknisk utforming (Norsk Vann rapport 207/2014)

Rapporten gir en oversikt over stikkledninger for vann og avløp i Norge. Lekkasje på stikkledninger er en viktig problemstilling, og tekniske og administrative tiltak beskrives.

Det er feil og lekkasjer også på nye stikkledninger. Mange kommuner har potensial for strengere håndheving av kravene som fremgår av dagens regelverk. I tillegg er bedre kontroll med nyanlegg ønskelig, og stikkledninger bør for fremtiden måles inn etter samme standard som hovedledninger. Det bør arbeides for stadig

kompetanseheving hos de som utfører arbeid på stikkledninger.

Nye tekniske løsninger som stikkledningskummer og rør-i-rør kan redusere framtidige problemer og lette feilsøking og drift. Det er rom for å tenke nytt om både organisering og tekniske løsninger ved rehabilitering av eldre stikkledninger, særlig på avløpssiden.

I Norge eies stikkledningene hovedsakelig av privatpersoner, som mangler forståelse for disse problemstillingene. Stavanger kommunes erfaringer med kommunal overtagelse av stikkledninger i offentlig gate/vei er belyst i rapporten.

Eierforhold til felles stikkledninger, og rettigheter til å ha stikkledning liggende i annens grunn, er en utfordring på mange eldre anlegg. Rapporten gir råd om opprydning i eldre forhold og om hvordan nye avtaler kan etableres.

Mange kommuner må sette inn større ressurser for å møte disse utfordringene. Det er også rom for mer ensartet regelverk og praksis mellom kommunene.

Forfattere av rapporten er Borghild T. Folke-dal og Fredrik B. Ording fra Asplan Viak AS.